Bizkaia

Arrazola (Atxondo): ittóɣin
Arrieta: ittóɣin
Bakio: ɣotéra, **itʃúɣin*
Bermeo: itʃúɣin
Berriz: ittói̯ŋ, gotéo
Bolibar: ittóⁱŋ
Busturia: itʃúɣin
Dima: etatʃúr̄, **itoɣíŋe*
Elantxobe: itʃóin
Elorrio: ittóin
Errigoiti: ittúɣiŋ
Etxebarri: ɣotéra, **etiʃéru*
Etxebarria: ittóśur
Gamiz-Fika: ittoɣíŋ
Getxo: ɣotéra, itʃúśitu, itʃíśitu, **itúʃin*
Gizaburuaga: ittóin
Ibarruri (Muxika): ittúɣin
Kortezubi: itʃoín, **itʃúśura*
Larrabetzu: itóɣin
Laukiz: ɣotéra
Leioa: gotera
Lekeitio: ɣotéra, **ittúśin*
Lemoa: ɣotéra
Lemoiz: utʃuβín
Mañaria: ittóɣin
Mendata: ittúin
Mungia: ittúɣin
Ondarroa: itʃwín
Orozko: itóɣin, ɣotéra
Otxandio: ittúʃin
Sondika: ɣotéra
Zaratamo: ur̄ tántakaðá, **itúɣin*
Zeanuri: itúɣun, **eteʃúre*
Zeberio: itoɣín
Zollo (Arrankudiaga): ɣotéra
Zornotza: ittoɣín

Araba

Aramaio: ítuʒin

Gipuzkoa

Aia: ittoté
Amezketa: ittúkín
Andoain: íttutí
Araotz (Oñati): tʃítʃin
Arrasate: ittúśin
Arroa (Zestoa): ittókiŋ, iśtíʎ
Asteasu: ittuté
Ataun: ittuté
Azkoitia: ittúkiŋ
Azpeitia: itúkiŋ
Beasain: íttuɣiŋ, ittuté, ittukiŋe (mark.)
Beizama: íttuté
Bergara: ittúi̯ŋ
Deba: iśtíʎ, **itʃúkiŋ*
Donostia: itúti
Eibar: ittóɣiŋ
Elduain: ittutɛ́
Elgoibar: ittóⁱŋ
Errezil: ittuté, ittukíŋ
Ezkio-Itsaso: ittúkiŋ, **ittúte*
Getaria: itókíŋ, ittótuá (mark.), **xaʎó*
Hernani: ittutté
Hondarribia: ittóte, **itʃośura* (?)
Ikaztegieta: ittúte, **ittúʃura* (?), **ittúkin*
Lasarte-Oria: ittuté
Legazpi: itókiŋ
Leintz Gatzaga: ittófin
Mendaro: itʃóⁱŋ
Oiartzun: itotí, gótera
Oñati: tʃitʃín
Orexa: ittútɛ
Orio: ituté
Pasaia: ítotí, góterá
Tolosa: ittusᵘrá, **ittuté*
Urretxu: ittúkiŋ
Zegama: itau̯xíŋ

Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta: itosúr
Alkotz: itʃéʃúre (mark.)
Aniz: itéʃure
Arbizu: itʃéʃura
Beruete: itʃúʃuré
Donamaria: ⁱtʃáʃura
Dorrao / Torrano: itʃiʃúra
Erratzu: itéʃure
Etxalar: itái̯súr
Etxaleku: itʃáʃuré
Etxarri (Larraun): ítʃusúr
Eugi: ítʃeʃúre
Ezkurra: itʃúʃúr̄
Gaintza: ittúswé, ittúsu
Goizueta: ittósᵘrá
Igoa: itʃíʃuré, itʃéʃuré
Jaurrieta: itúʃur, itúʃurá
Leitza: ittúsúr̄
Lekaroz: itéʃure
Luzaide / Valcarlos: itaʃúr
Mezkiritz: íteʃúre
Oderitz: ítʃaʃuré, ítʃaʃúr
Suarbe: itʃeʃúre
Sunbilla: ittói̯ʃura
Urdiain: itáxun
Zilbeti: iteʃúr
Zugarramurdi: itetʃúr

Lapurdi

Ahetze: itsái̯tsur̄
Arrangoitze: sítoi̯tsa
Azkaine: itsai̯tsúr̄
Bardoze: ithátʃur̄
Beskoitze: sítoi̯ts
Donibane Lohizune: itsái̯sur̄
Hazparne: itáʒur̄
Hendaia: ítsai̯tsur̄
Itsasu: sítoi̯ts
Makea: itáʃur̄
Mugerre: sitoi̯ts
Sara: itái̯tsur̄
Senpere: itái̯tsur̄
Urketa: sitói̯ts
Uztaritze: sítoi̯ts

Nafarroa Beherea

Aldude: itaʃúr̄
Arboti: kótera
Armendaritze: itaʃúr̄
Arnegi: itaʃúr̄
Arrueta: kótera
Baigorri: itaʃura
Bastida: ithátʃura
Behorlegi: itaʃúr̄
Bidarrai: itáśur̄
Ezterenzubi: ithátʃura
Gamarte: itasúr̄, itaʃurá
Garrüze: kótera
Irisarri: itáʃur̄
Izturitze: ithátʃur̄
Jutsi: ithátʃura
Landibarre: kotéra, **itáʃur̄*
Larzabale: ithátʃura, kótera
Uharte Garazi: itaʃúr̄

Zuberoa

Altzai: tʃórta
Altzürükü: tʃórta
Barkoxe: ʃílho
Domintxaine: kótera
Eskiula: ʃilhó
Larraine: tʃórta, tʃortolha
Montori: tʃóRta
Pagola: ithatʃur̄, kotea
Santa Grazi: silho (?)
Sohüta: kótea
Urdiñarbe: kótea, sílho
Ürrüstoi: koteá

Mapan sartzen ez diren erantzunak:

Ikaztegieta (G): **ittúkin*

946. Mapa: gotera (interior) / gouttière (intérieur) / leak

GALDERA: 33070; ALG: 677

	itx(-)xur(a)
	it(z)aitzur
	itt(o/u)zur
	itaxur(a)
	zitoitz
	kote(r)a
	gotera
	itogin
	ituxin
	itokin
	it(o/u)te
	txitxin
	txorta
	z/xilho
	istill
	bestelakoak

- Galdera honek lotura handia du hurrengoarekin (33071 'gotera exterior / gouttière extérieur'). Hainbat herritan biotan hitz bera jaso da.
- Leku batzuetan *erixona* (Lekeitio, Ondarroa...) eta *jario* (Azpeitia, Lasarte...) hitzak aipatu dituzte, etxeari ez baina zuloa duen ontzi bati, lapikoari edo gaizki itxitako iturriari dagozkiela esanez.
- Metaforaz, aski hedatua da esaera gisa gizakien zaharreriaren ajeak adierazteko ere: *"íre burúba ittúkiñakin zeók"* (Urretxu), *"itáitzurak asiak dítu orrék"* (Sara), *"hiri ere zitoitzak hasten tuk to!"* (Mugerre), *Burutik arrunt xuxen eztenaindako re erraiten da, "ithaxura badu horrek", hasia balinbada puxka bat galtzen* (Ezterenzubi), *Zahartzen ari ta zeaiten edo nekez kurritzen edo, ez kusten edo, ez intzuten edo, ta "horrek itaxurak abiatiak tik"* (Behorlegi). Antzeko esaerak bildu dira besteak beste Senpere, Urketa, Aldude, Landibarre, Jutsi eta Domintxainen.

- **Bestelakoak:** goteo (Berriz), jayo (Getaria), ur tantakada (Zaratamo).
Deba: *istill* kanpokoari esaten zaio batez ere, baina barrukoari ere bai.